

CITY CHALLENGE LELYSTAD | MERKSTEDENBOUW

WIETZE GELMERS (AMSTERDAM)

De een die noemt het een luxe, de ander gebruikt bij voorkeur het woord probleem. Misschien is het wel een luxeprobleem waar Lelystad mee te maken heeft? Feit is dat de gemeente Lelystad een van de meest groene gemeenten van Nederland is. Dat is mooi natuurlijk, maar het brengt ook gevolgen met zich mee. De groene openbare ruimte moet worden beheerd. Dat kost tijd, en tijd is geld. Hoe kan Lelystad ervoor zorgen dat het beheer van het openbaar groen beter valt te financieren? Enerzijds kan het kosten terug dringen, anderzijds kan het inkomsten proberen te genereren. Door een focus op **merkstedenbouw** kan Lelystad mogelijk beiden verwezenlijken.

Merkstedenbouw

Een relatief nieuw concept dat wordt toegepast binnen stedelijke ontwikkeling. Het idee van merkstedenbouw is vrij eenvoudig: een samenwerking tussen gemeente en bedrijfsleven, waarbij de ontwikkeling van de stad voor beiden centraal uitgangspunt is. Stel je voor: een bedrijf 'adopteert' een stuk openbare ruimte van de gemeente. Dit kan op verschillende manieren: het kan financiële ondersteuning bieden, of zelf het beheer op zich nemen. Als tegenprestatie krijgt het de gelegenheid zichzelf te laten zien (promoten, reclame maken) via dezelfde openbare ruimte. Uitgangspunt blijft echter wel dat de toekomstige ontwikkeling van de openbare ruimte centraal staat.

Om een concreet voorbeeld te geven van hoe merkstedenbouw precies werkt is een kleine uitstap naar Londen nodig. Een aantal jaar geleden probeerde de Britse stad aan te haken bij de mondiale groei in populariteit van fietsen. Er was echter weinig tot geen geld beschikbaar om de fietspaden te realiseren. De oplossing? Op zoek naar sponsors. De Britse bank Barclays bleek bereid tot financiële ondersteuning en nam de kosten voor de aanleg van vijftien zogeheten Cycle Super Highways op zich. In ruil daarvoor mag de bank zijn naam aan de fietspaden verbinden, en zijn ze geschilderd in de kenmerkende kleur van de bank: blauw. Ondanks dat merkstedenbouw nog vrij onbekend is, biedt ook de Nederlandse context een geschikt voorbeeld. Amsterdam-Noord heeft in samenwerking met Converse een skatepark gerealiseerd, en is voor de ontwikkeling van het Noorderpark momenteel op zoek naar nieuwe partners.

Merkstedenbouw: Barclays fietspad in Londen (links) en Converse skatepark in Amsterdam (rechts)

Kansen voor Lelystad

Waar liggen in dit verhaal de kansen voor Lelystad? Nu de crisis grotendeels achter de rug lijkt te zijn, kruipen bedrijven en ondernemers langzaam maar zeker weer uit hun schulp. Naarstig op zoek naar duurzame, toekomstgerichte investeringen. Het liefst gekenmerkt door een sociaalmaatschappelijk-verantwoord sausje. Lelystad is een gemeente met een aantrekkelijk klimaat voor bedrijvigheid en ondernemerschap, op grote en kleine schaal. Dit is een uniek facet dat de stad sterk in haar voordeel kan gebruiken bij het toewerken naar een aanpak die merkstedenbouw centraal stelt.

Natuurlijk hoeft er niet alleen te worden gedacht op de schaal van wat Barclays in de stad Londen heeft weten te realiseren. Al zou het natuurlijk geweldig zijn als Giant, een van dé bedrijven in Lelystad, het onderhoud van een mooie fietsroute op zich kan nemen. Blauwe fietspaden: het past bij Giant, en bij Lelystad – de stad van het water. Ambitie is in merkstedenbouw geen verkeerde eigenschap, al moet het wel in lijn blijven met enige realiteitszin. Ook (of misschien juist?) kleinere ondernemers zijn interessant om in dit verhaal te betrekken. Geef Totaalhout.nl de kans in een park te zorgen voor houten bankjes, en laat ze in ruil daarvoor een duurzame advertentie in het hout verwerken. Of wat te denken van Runnersworld? Met de groeiende hype van hardlopen zou het voor hen hartstikke interessant zijn om door middel van bordjes (met reclame) speciale hardlooproutes uit te stippelen. Of roze-zwarte rek-en-strekvoorzieningen bij grasvelden te plaatsen. Het mogelijke duidelijk zijn: samenwerken met gemeenschappelijk belang, dat is waar het om gaat bij merkstedenbouw. Door haar bedrijvigheid wellicht een uitermate geschikt idee voor de gemeente. Lelystad als één van de eersten in deze prille, maar veelbelovende trend in stadsontwikkeling. **Merkstedenbouw:** gemeente en bedrijven bouwen samen aan de stad, door in een levendig en actief nu nadruk te leggen op een duurzame toekomstige ontwikkeling!